

1814 Flere Eidsvollsmenn

Navn:	Fredrik Motzfeldt	Eidsvollsmann og Stortingsmann
Yrke	Fogd i Molde	
Bosted:	Molde	
Representerte:	Molde kjøpsted	
Levetid:	Født 2.11 1779 – Død 2.1.1848 (69 år)	
Fødested:	Skaun	
Relasjon:	Onkel var eier av Mæle gård i Stjørdal (underbruk av Værnes Hovedgård)	

Tilknytning: *Både Fredrik Motzfeldt og hans søskenbarn, Eidsvollsmannen Peter Motzfeldt vokste opp i Skaun på samme gård, og var som søsken å regne. Peter mistet nemlig sin far 5 år gammel og ble derfor oppfostret hos sin onkel i Skaun. Fredrik var sønn til major Jacob Motzfeldt og vokste opp på gården Mo i Børse i Skaun. Han ble gift i Molde den 5. desember i 1806 med Anna Cecilie Gervell fra Finland.*

Fredrik ble student ved Katedralskolen i Trondheim i 1798, cand jur m/laud i 1801, kts.sorenskriver i Romsdal og byfogd i Molde i 1806. Ved omorganiseringen av Høyesterett ble han utnevnt til den yngste assessor fra høsten 1814, og han ble sittende i retten lengere enn noen av de andre som ble utnevnt. Han ble kjent for sitt frisinn og sin demokratiske tenkemåte. Han kom også på Stortinget, og ble valgt til Stortingets statsrevisor for 1821-1845. Fredrik Motzfeldt møtte som representant for Molde ved Riksforsamlingen, og sluttet seg til selvstendighetspartiet – men var lite aktivt med i debattene.

Hvorfor knyttes Eidsvollsmennene Fredrik og Peter Motzfeldt (neste omtale) til Stjørdal?

Det har jeg gjort ut i fra følgende slektskap og tilknytning til så vel Mæle gård som Værnes Hovedgård: Fredrik og Peter vokste sammen opp på samme gård i Skaun. Far og fosterfar var offiser og bror av kaptein Johan von Motzfeldt, eieren av Mæle gård fra 2.april 1757. Livet til denne deres onkel i Stjørdal er en endeløs tragedie for Motzfeldtfamilien. Gjennom denne tragedie og gjennom sine besteforeldres slekt i Verdal og Stjørdal vil det være helt urimelig å tro at ikke de unge guttene i sin oppvekst avla hyppige besøk innover Trøndelag, bl.a til Mæle gård og trolig også Værnes gård. Livet til onkel Johan i Stjørdal var slik:

Johan von Motzfeldt var sønn til generalmajor Peter Jacob von Motzfeldt på Trones i Verdal. Hans bestefar var den berømte Motzfeldt som De la Barre forfulgte til Dovrefjell under Armfeldts felttog i 1718. – I 1751 ble han premierløytnant ved Nordenfjelske dragonregiment og i 1762 kaptein og sjef for Søndre Stjørdalske dragonkompani. Johan ble eier av Mæle gård i 1757, og han giftet seg med Olava Kristine Brix fra Egge ved Steinkjer. Sammen skulle de få fem barn fra 1759 til 1766. De tre første døde innen ett år. Det fjerde etter tre år, og det siste, Thale

Maria født i 1766 – døde i 1788, kun 22 år. Av sine 5 barn skulle Johan oppleve å miste 4. Men ikke nok med det. Hans kone, Olava, døde noen dager etter å ha født deres femte barn. Der satt altså den unge kapteinen igjen med et lite spedbarn, og hadde i løpet av kort tid mistet fire barn og sin kone. Selv om døden var en hyppig gjest hos store barneflokker på den tiden, er det klart at slike opplevelser gjør noe med deg som menneske, og stakkars Johan ble nok ikke lengre seg selv. Han ble nok både hard, sta og bitter. Trolig vanket han og i fuktige sammenkomster, og vi vet han pleide en del omgang med herskapsfolket på Værnes Hovedgård. Eieren av Værnes Hovedgård, William Wessel (brorsønn til Tordenskiold) skulle derfor komme til å spille en rolle innenfor Johans siste akt. – Kaptein Motzfeldt og Herr Wessel var ansvarlige for byggingen av veien over Gjevingåsen. En dag ble de uenige og kranglet visstnok ganske fælt på hjemveien. Da de kom ned til ferjeleie på Sandfærhus ville ikke Motzfeldt gå av hesten slik Wessel gjorde. Denne krangelen og sta holdningen skulle koste kaptein Motzfeldt livet. På overfarten falt han av hesten og druknet.

Navn:	Peter Motzfeldt	Eidsvollsmann og Stortingsmann
Yrke	Offiser	
Bosted:	Bergen	
Representerte:	Artillerikorpsset	
Levetid:	Født 3.8.1777 – Død 1.4.1854 (77 år)	
Fødested:	Orkdal, vokste opp i Skaun	
Relasjon:	Onkel var eier av Mæle gård i Stjørdal (underbruk av Værnes Hovedgård)	

Tilknytning: *Peter Motzfeldt ble født i Orkdal, men mistet sin far Ulrik Anton Motzfeldt i 1782. Som femåring kom han derfor til sin onkel, major Jacob Motzfeldt i Skaun. Her vokste han opp ilag med sitt to år yngre søskenbarn, som også ble Eidsvollsmann. De følte seg nok mer som brødre. – Han gjennomgikk en lang militær løpebane, før politikken tok overhånd. Den 24.september i 1804 giftet han seg på St.Thomas i Vest-India med Ernesta Birgitte Stenersen. De fikk to meget kjente sønner, nemlig senere statsråd Kjetil Motzfeldt og Høyesterettsassessor Ulrik Motzfeldt. Eidsvollsmannen Peter Motzfeldt døde i Kristiania i 1854.*

15 år gammel ble Peter sendt til artilleriakademiet i København. Deretter ble han stasjonert i Fredrikstad. Men ungdomsårene i København hadde satt sitt preg på ham. Han ble en frisinnert person, rasjonalist i det religiøse, radikal i politikk – og en ekte sønn av opplysnings- og revolusjonstiden. I Fredrikstad skulle han bli kjent med presten Rein, som styrket alvoret i Peter. Denne presten skulle han møte igjen i Bergen. Etter

Fredrikstad gikk turen til Vest-India som premierløytnant. Da England besatte øya i 1802 ble Motzfeldt krigsfange og sendt til Reading utenfor London. Han ble utvekslet i 1809, og kommandert som sjef for artilleri-detachementet i Bergen. Her møtte han igjen presten Rein, og ble samtidig en nær venn av sorenskriver Christie. Både Rein og Christie ble som kjent også Eidsvollsmenn. Her ser vi hvordan bånd knyttes og posisjonering foregikk innenfor flere «valgkretser» - en utstrakt bruk av nepotisme, spesielt hos de høyere sosiale lag i samfunnet. Som de andre vestlendingene og trønderne sluttet han seg på Eidsvoll til selvstendighetspartiet, hvor han ofte tok ordet og talte varmt for de amerikanske idealer, og til dels temmelig stygt om Sverige som han kalte for «erkearvefienden». Han talte aldri stygt om sine tingfeller, og fremstod raskt som en av lederne under Riksforsamlingen, hvor han som en av tre som med sin underskrift ga grunnloven dens dagtall - 17.mai. - Etter Eidsvoll kom han raskt med både på Stortinget og i regjeringen, hvor han satt som stasråd fra 1814 til 1837. For relasjoner og tilknytning til Stjørdal: se Fredrik Motzfeldt.